

De Postrijder der provincie Limburg

MEN SCHRIJFT IN

te Tongeren bij M. COLLÈS, uitgever en eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

ABONNEMENT

binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr. „
Een blad afzonderlijk 15 centiemen.
Aankondigingen 15 centiemen per
drukregel.

TONGEREN, DEN 20 MAART.

Spoorwegramp. — 3 dooden.

(VOLLEDIGE BIJZONDERHEDEN.)

Wij laten hier eenige inlichtingen volgen over de ijselijke spoorwegramp waarvan wij dinsdag gesproken hebben.

Zaterdag namiddag, rond 5 ure, kwam er een koopwagentrein, uit 18 waggons samengesteld, van Gouvy in volle snelheid in de statie van Spa gereden. De stoker sprong van de locomotief op den grond, doch werd op den slag gedood.

De trein liep nog ongeveer 100 meters verder dan de statie, waar hij onttriggelde; alleen de locomotief reed door tot bij de plaats, gezegd Frange Requet.

De waggons waren als het ware op elkander geloopen; zij waren in den schok verbrijzeld en de koopwaren vernield.

Men heeft het lijk niet teruggevonden van den wachter Marneffe, welke dienzelfden dag tot treinooverste was benoemd.

Twee treinvachters zijn zwaar gekwetst, men vreest voor hun leven.

De machinist Van Boven heeft al het mogelijke gedaan om den trein stil te houden, doch zonder enig welgelukken.

Ziehier wat de *Gazette de Liège* over de ramp zegt:

Zaterdag namiddag, rond 5 ure, reed er een koopwagentrein van Hockay, samengesteld, behalve uit de locomotief, de tender en den bagagewagen, uit twaalf à dertien waggons, geladen met aardappelen, coke, zaaizaad, enz., in volle snelheid door onze statie. De trein was te zwaar geladen en de pogingen der machinisten en treinvachters konden de snelheid niet verminderen.

Op twee minuten afstand van de statie, ter plaats waar zich een excentriek bevindt, onttriggelde de bagagewagen, trok de tender achter zich, welke de locomotief liet doorrijden. Op dezen waggon kwamen de twaalf andere waggons aan botsen; zij werden met een schrikwekkend gedruisch, onmogelijk om te beschrijven, verbrijzeld.

De verliezen aan materieel zijn aanzienlijk en kunnen nog niet geschat worden; maar hoe groot die verliezen ook wezen, zijn zij niets in vergelijking met de schrikwekkende gevolgen, welke die ramp voor de spoorwegbedienden heeft gehad.

Drie bedienden hebben het leven verloren: Gaspard, van Pepinster, treinooverste, werd te midden der puinen levenloos terug gevonden. Hij was ijselijk verminkt en schier niet meer kenlijk.

De stoker Marneffe, in een dorp der omstreken van Namen geboren, was met den mecanicien op de locomotief gebleven, toen deze, van een tender losgeraakt, naar Pepinster reed. Om een ongeluk te vermijden, sprong de rampzalige van het machien: zijn hoofd botste tegen eenen telegraafpaal en hij werd op den slag gedood.

De machinist welke zijnen post niet verlaten had, is gelukkiglijk gered.

Hourard, de freinvachter, werd insgelijks schrikkelijk verminkt, maar nog ademend van onder de puinen opgehaald. Hij werd onmiddellijk naar de statie der locomotieven gebracht, waar hem de troostmiddelen van den goudsdiens werden toegediend. Na een pijnlijke nacht, is hij dezen morgen ten 9 ure overleden.

Deze twee laatste slachtoffers zijn getrouwd. Hourard had drie kinderen, en hij verwachtte binnen kort nog een vermeerdering van zijne familie.

Twee andere bedienden zijn gekwetst, doch hunne wonden leveren geen gevaar op; een hunner was vandaag reeds te been.

De tijding dezer ramp heeft te Spa een smartelijken indruk verwekt; zij werd onmiddellijk overal verspreid. De statie-overste en zijn personeel, de geestelijkheid der parochie, een pater jesuïet, de doctors Marly en Lezaek en vele andere personen scorden ter plaatse, om aan de slachtoffers hulp te brengen.

Ter plaats, waar de onttriggeling is gebeurd, ligt de weg tusschen twee enorme massas rotsen, welke op gansch hunne hoogte het water laten doorzijpeelen. Boven op eene der rotsen bevindt zich eene uitgestrekte weide, waar gansch den dag honderden personen heen kwamen, om bijzonderheden over de ramp te vernemen, en van verre de baou te zien ontruimen.

Op eene lengte van omtrent 50 meters ligt de weg onder de puinen verborgen. Er heerscht eene onbeschrijflijke wanorde; men ziet enkel vormeloze puinen, verbrokelede planken, gebroken en gekromd ijzer; er blijft om zoo te zeggen niets meer over dan de wielen, welke onbeschadigd zijn gebleven. Op die plaats is de baou natuurlijk ontbroken. De treinen houden op eenigen afstand stil, om de reizigers te laten afstappen, welke dwars door de puinen moeten gaan, om eenen anderen trein te nemen, waarmede zij hunne reis voortzetten.

Een 50tal arbeiders werken, vlijtig om de baan vrij te maken. Men denkt dat dit werk welhaast zal gedaan zijn.

De *Meuse* meldt dat de locomotief onbeschadigd is gebleven; de machinist is er in gelukt haar stil te houden.

Als oorzaken van die ijselijke spoorwegramp worden opgegeven: 1° de helling, welke er op den spoorweg te Hockay bestaat, 2° het al te zwaar laden van den verongelukten koopwagentrein, en 3° het gebrek aan freins.

Er heeft nogmaals een erg ongeval plaats gegrepen op den ijzerenweg van Luxemburg. De trein van Arlon en Namen is maandag avond, kort na 9 ure, te Groenendaal, bij Brussel onttriggeld. De stoker werd van 't machien geworpen en is ernstig gewond door het breken van den rechter bil; bovendien is een arm en een schouder ontwricht. De stoffelijke schade bepaalt zich bij het buiten staat stellen van den postwagen. Een trein uit Brussel is de reizigers te Groenendaal gauw halen, die gelukkig met den schrik en een kort oponthoud aan het gevaar ontsnapten. De gekwetste bediende is naar het St-Pietersgasthuis te Brussel overgevoerd.

STADS- EN PROVINCIE NIEUWS.**Schoolopzellers.**

De *Moniteur* bevat de volgende benoemingen van schoolopzellers voor het driejarig tijdvak 1873-1875:

Hasselt, M. C. Van Gansen; — Tongeren, M. L. Bertrand; — Maeseyck, M. F. Robyns.

Op den markt van Tongeren van heden donderdag waren te koop gesteld 394 hoornbeesten, 20 schapen, 90 vette varkens en 112 magere varkens.

De Paddenstoelen (Chamignons).

In vele streken van Europa leveren de paddestoelen of Chamignons een vrij algemeen gezocht voedsel op, dat ook in de keukens onzer goede landgenooten niet geheel onbekend is. Zij maken een geslacht op zich zelve uit, waarvan onderscheidene soorten gevonden worden. Zij groeien in wijzig tijds op de aarde, op mesthoopen, boomen, heesters en weilanden, hebben geene bloemen of bladeren schieten meestal eene dikke, ronden, vleeschachtigen, korteren of langeren steel, waarop een sponsachtig, rond of gepunt vleezig hoofd of kruin zit, dat gebladerd of geschilderd is, in de verderen groen zich uitbreidt, min of meer plat wordt, en somtijds bij anderen van verscheidene pijpjes voorzien is.

Alhoewel de Chamignons, vooral in Frankrijk, veel en zonder schadelijk gevolg gebruikt worden, heeft men daarvan echter zeer ongelukkige uitwerksels gezien, die haar te recht onder het vermoeden van vergiftigd te zijn, gebracht hebben. Niet geheel ongepast is dus de naam *Duivelsbrood*, om het gevaar en schadelijke van dit gewas aan te duiden, waarmede hetzelfde door onze landgenooten somtijds is bestempeld. Het is dus van het hoogste belang, de onderscheidene kentekens te weten, waardoor de gevaarlijke onder deze planten van de eetbare onderscheiden worden, zoowel als die waaraan men de laatste kan kennen.

Volgens Gmelin doen een onaangenaam uiterlijk aanzien, eene donkerblauwe, zwarte, groene of afwisselende kleur, niets goeds vermoeden. Wanneer de Chamignon, bovendien, een bedorven reuk heeft of spoedig tot bederf overgaat; wanneer zij zeer kleverig en taai is, of eene hollen steel heeft, dan heeft men, echter met eenige uitzonderingen, gegronde redens om zich voor derzelver gebruik te wachten. Daar men ondertusschen in Bohemen en Sicilië alle paddestoelen eet, en de Zwitsers van de meeste gebruik maken, welke stelen men vast vindt, en daarenlegen verwerpen, die eene hollen steel hebben, en men in Neder-Lausitz eene soort van paddestoelen (Liebrizen) zonder nadeel eet, die op vele andere plaatsen vergiftigd zijn, zoo schijnt men het voor zeker te mogen aannemen, dat de eetbare paddestoelen hare schadelijke hoedanigheid niet oorspronkelijk bezitten, maar dezelve zoo van den aard des gronds, als door daarop lang te blijven staan, verkrijgen; en dit laatste is de oorzaak, dat zij zwartachtig, blauw of rood worden.

Eertijds geloofde men dat de paddestoelen ontstonden uit de kleverige overblijfsels van vergane zelfstandigheden; doch de wijze inzichten van latere onderzoekers hebben duidelijk doen blijken, dat de leer, volgens welke bewerkte lichamen ontstaan kunnen, uit onbewerkte zelfstandigheden en zonder de tusschenkomst der scheppende kracht van den Bestuurder des Heelals, een bedrog en ten

eenemale in strijd is met al de wetten der natuur, voor zoo ver ons beperkt vermogen dezelve heeft kunnen opsporen. Gedurende eenen geruimen tijd ook heeft men de zaden van het geslacht der paddestoelen niet weten te ontdekken, doch de meer zorgvuldige waarnemingen van lateren tijd hebben derzelver bestaan buiten twijfel gesteld alhoewel zij om derzelver buitengewone kleemheid ook thans nog moeilijk gevonden worden. Geene klas uit 't plantenrijk is overigens meer over den aardbol uitgespreid.

Behalve de gewone paddestoel (*Agaricus campestris*), de champignon (*Agaricus pratensis*), de eivormige paddestoel (*Agaricus plicatilis*), en de leverige paddestoel (*Agaricus glutinosus*) behooren bij die soorten niet alleen de zwammen, welke men op rottend hout of op de boorden van bosschen vindt, maar ook alle soort van schimmel op oud leder, slecht bewaarde vruchten, honingdouw enz., is slechts eene verzameling van talloze kleine voortbrengsels van 't zelfde geslacht.

Onder de eetbare paddestoelen behooren, behalve de gewone paddestoel en de champignon, ook nog de kampernoeljes, bekend onder de namen van *Cantharellus*, *Integer*, *Caulescens*, *Deliciosus*, *Lactifusus*, *Violaceus*, *Cinnamomeus*, *Separatus*, enz., terwijl onder de zwammen de *Bolus edulis*, en de *edulis lateus* door de liefhebbers zeer gezocht zijn. Bijna alle overige soorten zijn vergiftig of ten minste schadelijk.

Vele lieden hebben de gewoonte om eenen zilveren lepel in het water te werpen, waarin zij champignons koken, geloovende dat, indien zij vergiftigd zijn, alsdan het zilver zwart wordt. Intusschen kan men zich hierop met geene zekerheid verlaten. Dit is misschien werkelijk het geval bij de schadelijke soorten, doch kan geenszins als een bewijs worden aangenomen voor de min gevaarlijke soorten.

Binnenland.

Men schrijft uit Luik, 14 maart:

Men vertelde dezer dagen te Luik, dat men voor verscheidene duizende franks goudstukken had gevonden, ten huize eener veronderstelde arme vrouw, die plotseling overleden was. Het was reeds een schoone vond voor de erfgenamen, doch 't openbaar gerucht wilde de zaak nog belangrijker maken. Volgens men gisteren zegde, zou er bij de overledene voor niet minder dan 4 miljoen franks ontdekt zijn. Men heeft de gevonden som zeker door een vergrootglas bekeken. Wat er van zij, een geheel regiment kozijntjes en nichtjes is reeds aan 't zoeken, om te weten of zij mogen mededeelen!

— Gisteren, rond een uur namiddag, bood zich een tot nu toe onbekend persoon aan in het huis van mevrouw D. te Brussel in de Zavelstraat en verzocht den dienstbode welke hem de deur opende, aan de vrouw des huizes wel te willen zeggen, dat haar neef uit Yperen haar zijne groetenissen zond. Toen de dienstbode zijne boodschap verricht had en terug bij den vreemdeling kwam, trok deze een revolver uit den zak, richtte het wapen op den armen bediende en schoot hem de lading in den buik. De knecht stortte gevaarlijk ten gronde. De moordenaar nam snel de vlucht, en ondanks al de aangewende opzoekingen, is de politie er nog niet in gelukt zijn spoor te vinden. De gekwetste is door den gereesheer onderzocht, maar de kogel werd niet gevonden. Het slachtoffer van den onvoorziene aanval heeft verklaard, den laffen moordenaar in het geheel niet te kennen; men veronderstelt dat deze moordpooging het werk is van een zioneloos. Het publiek loopt over dit feit in zijne gissingen verloren.

Buitenlandsch nieuws.**Spanje.**

De tijdingen uit de provinciën, zegt de *Gaceta official*, zijn zeer voldoende. De orde wordt overal bevestigd. De regeltucht wordt versterkt of keert onder het leger terug.

Generaals en voornamere personen van alle politieke partijen, sluiten zich bij het gouvernement aan.

De hertog van Ossuna heeft uit de handen der republiek den post aangekomen van voorzitter der spaansche commissie, bij de tentoonstelling te Weenen.

De president van de uitvoerende macht meldt uit Barcelona, dat de grootste kalmte in die stad heerscht. Daar zijne tegenwoordigheid er niet meer vereischt wordt, zal hij eerstdaags naar Madrid terugkeeren.

Tijdingen uit Pampeluna van 16 dezer, zeggen dat de kolom Castano, den vorige dag de vereenigde benden van Dorregaray, Olle, Perula en andere carlistische benden uit Guipuzcoa ontmoet heeft, die versloeg en geheel uit elkander dreef.

De brokken van de vluchtende benden zochten een heenkomen naar de grenzen, met de hoop zich bij de Carlisten aan te sluiten, die op de aankomst van don Carlos wachten, benden die echter verslagen zijn. Vele gekwetsten zijn over de fransche grenzen gevlocht.

Bovendien maakt de *Gaceta* melding van de nederlagen die de Carlisten geleden hebben in Gallicië, Grenada, Navarra, Oud Castilje en de Baskische provinciën.

Fan de Pyreneën.

Een carlistische korrespondent uit de pyreneesche bergen zegt juist het tegenovergestelde van het officieel dagblad. Ziehier hoe den schrijver den toestand uitlegt:

Het koninklijk leger vergroot en bevestigt zich dagelijks meer en meer.

In Navarra, zijn nogmaals 26 soldaten der ruitery, die uit Pampeluna deserterden, zich onder de vaan van don Carlos komen scharen. Te Vittoria hebben dezelfde feiten plaats.

In Alava, zijn 800 man uit Munnariz vertrokken onder de vaan van Mon, om aan de grenzen hunne uitrusting te ontvangen.

In Leon, Nieuw-Castilië, Grenada, Malaga, Teruel, Osuna vormen zich nieuwe benden die ten strijde trekken.

In Catalonië, bieden Quico en Valles de republikeinsche troepen het hoofd, terwijl Saballs, waarvan de vijandelijke dagbladen zelfs de bedrijvigheid, het doorzicht, de krijgs-kennis en stoutmoedigheid roemen, zijne inrichting bestuurt en volledigt.

Eindelijk, sloeg op 11 dezer Sorrorieta, in Navarra, op de bergen van Ognata eene kolom die hem achterna gezonden was, op de vlucht.

De benden van kapitein Soroeta, die zulken roemrijken dood stierf in het gevecht te Oyarrun, werd na zijnen dood, door een jong trompetter van 19 jaren oud, van de vlucht terug gehouden; hij plaatste, zich aan het hoofd der ontmoedigde manschappen onder den kreet: *A elles!* vooruit! De jonge trompetter is des anderdags tot onderluitenant en standaarddrager bevorderd.

Twee jongere broeders van Soroeta hebben de wapens opgenomen, om den dood huns broeders te wreken, zwerende dat zij de wapens niet zullen neerleggen, dan na de zegepraal hunner zaak.

Men moet, om den wezenlijken toestand der Spaansche republiek te kennen, de republikeinsche dagbladen lezen. *La Gaceta*, na met tegenzin de groote ontwikkeling van het leger van don Carlos bevestigd te hebben, vervolgt: Wat is er ook verwonderlijk aan die snelle uitbreiding en overwinningen, als wij ons leger overgegeven zien aan wanorde, verlatenheid en gevolgloosheid ook aan tuchteloosheid.

Te Cadix en te Sevilla zijn de soldaten der bondsrepubliek reeds in botsing geweest met de communards.

Een groot getal artilleurs hebben hunne officiers afgedankt, diezelfde sergeanten, welke tot den graad van officiers verheven waren, in vervanging van de ontslaggevend officieren.

De eerste *alcade* van Barcelona heeft de bondsrepubliek beloofd, maar de drie andere steden van Catalonië, Gerona, Lerida en Taragona, weigeren deel te maken van den bond.

De heer Figueras, president der republiek, poogt de soldaten tot orde te brengen, maar zij beantwoorden die moeite met de kreten van: *Leve de bondsrepubliek!*

Elf honderd soldaten, die onder vrijwilligers waren gekozen om tegen de Carlisten op te rukken, welke Puyceda bedreigden, zijn moeten ontbonden worden, omdat zij, niettegenstaande de schoone woorden van den heer Figueras, met muziek aan het hoofd, de stad doorkrusten, onder het proclameeren der republiek. Dat was hun veldtocht tegen de Carlisten.

Te Saragossa hebben de troepen met de *Internationale* een verbond gesloten, en uit dit alles spruit voort, dat er vele officiers van het leger dienst nemen onder de carlistische benden.

Het koninklijk leger vergroot en bevestigt zich dagelijks meer en meer.

In Navarra zijn nogmaals 26 soldaten der ruitery, die uit Pampeluna deserterden, zich onder de vaan van don Carlos komen scharen.

Amerika.

Eene jonge amerikaansche vrouw heeft het middel gevonden om zich in eenmaal eene fortuin en een echtgenoot aan te schaffen. Zij biedt zich als prijs aan in eene tombola, waarvoor er 100,000 loten aan een dollar elk moeten genomen worden, met voorbehoud van het recht om, in geval het winnende nummer haar niet bevat, dit buiten prijs te stellen, mits betaling eener som van 500 dollars.